

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 203/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vedené pod sp. zn. Rvp 2156/2014 až sp. zn. Rvp 2162/2014 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 115/2013 z 21. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 322/2013 zo 6. decembra 2013, sp. zn. 2 Co 595/2013 z 12. júna 2013, sp. zn. 2 Co 327/2013 z 12. júna 2013, sp. zn. 2 Co 364/2013 z 23. decembra 2013, sp. zn. 11 Co 357/2013 z 27. novembra 2013 a sp. zn. 11 Co 480/2013 z 27. novembra 2013 a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 2156/2014 až sp. zn. Rvp 2162/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2156/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. marca 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 115/2013 z 21. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 322/2013 zo 6. decembra 2013, sp. zn. 2 Co 595/2013 z 12. júna 2013, sp. zn. 2 Co 327/2013 z 12. júna 2013, sp. zn. 2 Co 364/2013 z 23. decembra 2013, sp. zn. 11 Co 357/2013 z 27. novembra 2013 a sp. zn. 11 Co 480/2013 z 27. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v právnych veciach vedených Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“), ktorých predmetom je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spôsobenej nesprávnym úradným postupom okresného súdu v exekučných konaniach, v ktorých sťažovateľka vystupovala ako oprávnená a v ktorých je okresný súd zároveň tým orgánom súdnej moci, ktorý sťažovateľke ňou požadovanú náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobil. Skutočnosti deklarované sťažovateľkou v jej jednotlivých žalobných

návrhoch doručených okresnému súdu a vychádzajúce z jej nesúhlasu spočívajúceho predovšetkým v tom, že súd, ktorý škodu spôsobil, by mal rozhodovať o jej náhrade, tento vyhodnotil ako námietky zaujatosti podané proti jednotlivým sudcom zaradeným na tento súd a v ďalšom postupe rozhodol o uložení povinnosti sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € za vznesené námietky zaujatosti podľa položky č. 17 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté rozhodnutia krajského súdu sú založené na nesprávnom právnom posúdení jej návrhov predostretých v podaných žalobách ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v zmysle dikcie ustanovenia § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

V petite podaných sťažností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, ktoré zruší, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2156/2014 až sp. zn. Rvp 2162/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. Vychádzajúc z obsahu sťažností a k ním pripojených príloh, ústavný súd konštatuje, že tieto sťažnosti napriek tomu, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátom, nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)]. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval aj samotné sťažnosti podané ústavnému súdu, s návrhom nedoručila napadnuté rozhodnutia krajského súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, a to vo všetkých posudzovaných prípadoch.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ich z uvedeného dôvodu odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd nad rámec uvedeného vo vzťahu k nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí zdôrazňuje, že v prípade opakujúcich sa neúplných podaní sťažovateľky je neakceptovateľné, aby sťažovateľka, právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektovala zákon o ústavnom súde a predkladala naďalej také sťažnosti, ktoré neobsahujú základné náležitosti ustanovené týmto zákonom, hoci bola na túto

skutočnosť viackrát upozornená (napr. III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 284/2012, I. ÚS 321/2012, I. ÚS 283/2012 atď.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2015